

28.9. *Vasaran paukkeessa*
avioliitot solmitaan

kun torahampaat kolahtavat
aivot hitsataan kirsikankukkien lehdille

Kirjoitin ensimmäiset runoni joskus neljätoista- tai viisitoistavuotiaana. Tein alun perin lauluja enkä runoja, sillä minusta piti aikuisena tulla muusikko. Ajan myötä lopetin säveltämisen ja keskityin pelkästään teksteihin, mutta vielä kaksikymmentävuotiaana rämpytin joitakin kappaleita kitaralla kokoon, kunnes kitara oli akuutin rahapulan takia myytävä pois. Parkinkadulla, viereisessä talossa, asui kuuluisa trubaduuri, joka vuosia oli elättänyt itsensä katusoittajana tai ainakin saanut lisätuloja sossun avustuksen päälle. Minä lopetin kitaran kera esiintymisen leirikeskuksessa töitten loputtua ja aloin kiertää erilaisissa kissanristiäisiin verrattavissa tapahtumissa lausumassa runojani. Sähköurkujen soittamisen lopetin samoihin aikoihin, sillä kaksitasoisten urkujen tuominen Parkinkadulle olisi ollut mahdotonta.

Liityin paikalliseen kirjailijayhdistykseen ja aloin keskittyä kirjoittamiseen ja suureksi julkkikseksi tulemiseen, sen minkä ryyppäämiseltäni ja pelaamiseltani kerkesin. Minulla oli sen verran kirjojen tekemiselle taustaa, että olin käynyt ammattikoulussa painajalinjan, ja olin siis läheltä nähnyt, miten painotuotteita tehdään, painetaan, nidotaan, sidotaan ja kootaan.

Itse olin surkea painaja, eikä minusta olisi koskaan tullut sille sen paremmin kuin millekään muullekaan alalle kunnollista työmiestä. Mutta kipinä omakustantamiseen ammattikoulu minussa herätti.

Alussa minua viehätti kirjojen kansien ja ulkoasun suunnitteleminen lähes samassa suhteessa kuin itse tekstin teko. Ensimmäiset painattamani runovihkoset olivat hyvin avuttomia ja surkeita, mistään taiteellisista arvoista on turha puhua lainkaan. Ne

olivat lähinnä luonnoksia ja harjoitelmia, tosin kalliita harjoitelmia, sillä niihin aikoihin ei vielä tiedetty digitaalipainoista ja laatu-kopioista mitään, vaan pienenkin painotuotteen teko oli kal- lista ja aikaa vievää puuhaa.

Vihkoset jäivät enimmäkseen kaappeihini lojumaan, paitsi ne jotka tuttavat tai sukulaiset ostivat. Sain silti jo ensimmäi- sellä runokokoelmallani Kotipihalla Turun kaupungin kulttuuri- lautakunnan 6000 mk apurahan, ja aika myönteisiä lehtijuttuja- kin minusta paikallislehtiin tehtiin. Enkelimäisellä ulkonäölläni saattoi olla jotain vaikutusta. Nuorelle runopojalle oli vielä tuol- loin sosiaalista tilausta, sillä tekijöitä oli paljon vähemmän kuin tänä päivänä.

Vasta neljänteen painatteeseen, Jos olisit puhunut, olin itse tyytyväinen. Runot olivat ensinnäkin färdingmäisiä, kauniita ja ehyitä. Toisekseen niin etu- kuin takakansikin onnistui erittäin hyvin.

Sääli, että sitä seuranneessa seuraavassa kokoelmassa Albassa otin taas askeleen takaisinpäin siitä mihin olin jo päässyt ja mo- net siihen laittamistani runoista olivat keskentekoisia, enemmän- kin terapeuttisia huokauksia kuin oikeita runoja.

Musta kattila ja niittykirvinen oli sitten jo täydellinen floppi, enkä enää näin jälkeinpäin keksi sen tekemiselle muuta syytä kuin sen, että olin jo syvästi sairas niihin aikoihin.

Jos tänä päivänä kysytään, vastaan kuten olen pannut netti- sivuilleni, että tuotantoni käsittää runokokoelman Runoja (1987–2003) ja romaanin Jarkko Päkäjoen nuoruusvuodet. Kum- mastakin teoksesta minut on palkittu.

Kaikki muu kaunokirjallinen puuhasteluni on ollut harjoit- telua, ja jos tarkkoja ollaan, romaanin teon harjoittelua oli vielä Jarkko Päkäjoen nuoruusvuodetkin.

29.9. Flunssa. Nukkunut koko päivän.

Sosiaalihjaaja

Sosiaalihjaaja Lippe Hukkanen ryki ja räki, ryysti kahviaan ja katsoi kelloaan, joka näytti puoli kaksi.

– Jeesus Kristus!

Päivät venyivät ja vanuivat eivätkä tuntuneet kulkevan minnekään. Samanlaista oli ollut jo viikkoja, kuukausia, vuosia. Työtä, työtä, työtä. Yhtä ja samaa mitä käsittämättömimmin tavoin repsahtaneitten yksinäisten raukkojen ja retkujen ja ketkujen hyyssäämistä. Sosiaalihjaaja Lippe Hukkanen ei voinut käsittää, mikä kaikkia hänen asiakkaitaan oikein riivasi. Miehiä ja naisia parhaassa iässään, mutta yksikään niistä ei halunnut tehdä mitään eikä yrittää itse mitään. Kaiken oli tultava valmiina eteen. Sairaitakin ne olivat, harmaita iholtaan, nuhaisia, yskiviä, finni-naamaisia ja erilaisista henkisistä vaurioista kärsi valtaosa. Suuri osuus myönnettävistä sosiaaliavustuksista muodostuikin lääkekuluista.

– Miten ruokakassin kanssa?

– Niin? Lippe Hukkanen hörsti korviaan ja katsoi edessään vähän aran näköisenä istuvaa yksinhuoltajaäitiä.

– Että onko minulla oikeus siihen?

Sosiaalihjaaja Lippe Hukkanen oikoi pöydän alla hamettaan ja tunsi pikkuhousujensa hiertävän. Köyhät lisääntyvät kaikkialla maailmassa kuin kanit, Lippe Hukkanen ajatteli, on sitten rahaa tai ei; ilman kondomia on nussittava ja lapsia tehtävä.

– Ihme hommaa.

– Mitä? yksinhuoltajaäiti kysyi ääneen mieltävältä Lippe Hukkaselta.

– On oikeus ruokakassiin, Lippe Hukkanen sanoi ja lirutti toisen kenkensä pois jalastaan ja oli huoahtaa ääneen helpotuksesta.

Onneksi lauantaina pääsisi mökille, sitä kannatti aina odottaa. Saunaa, uimista, auringonnousua, aamukahvia verannalla, lintu-

jen laulua, mustikoita. Sosiaaliohjaaja Lippe Hukkanen alkoi kirjoittaa keltaiselle paperille markkamääriä. Sähkölasku. Vuokra. Vaaterahat. Ruoka.

– Puhelinlaskusta emme voi hyvittää kuin kaksisataa.

– Ei se mitään, kyllä minä sen lopun kuusisataa jostain teen, yksinhuoltaja sanoi ja ojensi kahta alle kouluikäistä lastaan, että hetki vielä, sitten mennään.

– Niin.

– Käydään mummolassa torstaina. Jos vaikka mummi auttaisi rahallisesti.

– Lapsille on mukavaa, kun pääsevät maalle, Lippe Hukkanen sanoi.

– Onhan se, jos kyyti vain järjestyy.

Lippe Hukkanen pyöritteli itsekseen päätään ja huokaisi. Nykyajan ihmiset ovat henkisesti kuolleita. Mitään kiinnikkeitä ei todellisuuteen enää ole kellään. Kulutetaan vain ja ostellaan ja tuhlataan. Ihmissuhteita ei enää lasketa miksikään. Pääasia, että koti on täynnä laitteita. Onko ihme, että työttömien mielestä 1700 markkaa ruokarahaa kuussa käteen on liian vähän, kun jokaisella pitää olla kännykkä, tietokone, faksi, cd, dvd, tehosekoitin, laajakuvatelevisio ja radiopuhelin. Hoitaisivat itseään! Tapaisivat tuttujaan, ne keillä niitä vielä on! Kävelysauvat oli Lippe Hukkasen mielestä kaiken huippu. Kävelysauvat! Sauvat, joiden avulla kävellään?

– Vaikeaa on taas ollut, yksinhuoltajaäiti sanoi ja raapi väsyneesti kainalooan.

– Varmaan, Lippe Hukkanen sanoi.

– Tosi vaikeaa.

– Niin.

– Joskus tulee mieleen, että tuleeko tästä kaikesta ikinä mitään.

– Niin.

– Kun kaikki on niin synkkää ja toivotonta.